

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sermones Fratris Gabrielis Barelete ordinis predicatorum
tam quadragesimales: q[uam] de sanctis**

Barletta, Gabriel

Parisius, 1507, XXV. Jan.

Dominica quarta quadragesime: de discordia vel de odio vel remissione
iniuriarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69837](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69837)

pendere recepit ac brachio os dolore
remoto restituit. Mane facto stupeti
bus cunctis celebravit. Cuius imperator
fuerit si aliquem suum modum docuisset
Rudis se filium sarraceni docuisse. Qui
tunc sua malicia confessus est.

Quoniam. iij. De discordia: vel de or
do vel de remissione iniuriarum.

Non erit heres
filius ancille cuius filio li
bere. ad Gal. iij. Et a flu
mine eloquentie. Et aureo pelago.
Pub. cornelio Scipione cum solido fun
damento rationis fuit conclusus inter omnes
virtutes necessarias. Subnationis et
regimini reipublice et boni communis:
maxime esse necessariam pacem: unionem
et amorem reciprocum. Unde Lactantius.
in. v. li. c. vij. Quis beatus esset: quod
aureus humanarum rerum stat: si per
totum orbem mansuetudo: impietas
et pax et innocentia et equitas: et tem
perantia et fides moraretur. Que sententia
verificatur per Polycratem in. v. lib.
c. vij. de Italia. Infelix Italia que civili
bus in seipsum scissa discordiis de culmi
ne fortune detecta patet insulsi
pererantem gentium: quibus consueve
rat imperare. Roma namque mundi cul
men et dominum suorum dissentio civium red
dit ancillansem. Super verbo Poli. po
ne quattuor monarchias mundi que
ad nihil venerunt propter bella et dis
cordias. Prima fuit chaldeorum que
incepit a Nino. tempore abrahe. Secun
da cartaginensium que incepit a. D.
Didone. Tertia romanorum que ince
pit a Romulo et Remo. Quarta gre
corum que ab Alexandro magno que
propter dissidia: discordias et similitudines
sunt terre equate. Unde est que maxima
pars christianitatis est in manu turci.
Et certe propter bella. Ubi constantino
polis. Ubi niger pontus. ubi scuteri.
ubi capha. ubi trasebunda. ubi tota
græcia, simul cum Tracia et Thesalia

In manu infidelium sunt propter dis
cordias christianorum. Jo. xps Luc. xi.
Omne regnum etc. et Lactantius in. i. c. ij.
Quicquid enim divisione capit interitum
capiat necesse est. Quapropter clamat
Paulus Philippen. Oro ut charitas
vestra magis ac magis abundet
Quare o Paule: quia sine ipsa opera no
stra nihil valent ad meritum vite eter
ne. xi. q. ij. c. Archiepiscopus. Sine
concordia spernit deus cuncta: nec re
cipit oblationes sacerdotum: ideo par
tialis et odiosus et discordans: non sunt
dei: sed diaboli. Unde et punantur he
reditate patris nostri dei. Unde Paulus
sub velamento duorum filiorum
abrahe ancille et libere: signati per du
os populos bonos et malos dei. No. etc.
In quibus verbis de discordia vel de
remissione iniuriarum predicabimus
hodie. Ubi tria consideranda sunt.
Primum de offensionis.
Secundum de malignationis.
Tertium de inductionis.
Primum de etc. Utrum discordia ante
odii sit peccatum mortale. Due sunt opi
niones. una que sic: alia que non. Opinio
que dicit que non assumit fundamentum ta
le. Si odium esset mortale non reperiret
in sanctis viris: sed in sanctis inuentum
est odium. ut in deo qui sanctus erat in
ps. xxv. In quos odio habui et legem
tuam dilexi. et Act. xv. c. Orta est discor
dia inter Paulum et Barnabam. igitur non
est peccatum. Preterea in deo reperitur.
Sap. xij. Abominabilis est deo impietas
et impietas eius. Eccl. xij. Altissimus
odii habet peccatores igitur non est
peccatum mortale aut veniale. Secunda
opinio dicit que sic. unde Jo. i. Cap. ij.
c. Qui non diligit: manet in morte.
Omnis qui odit fratrem suum homici
da est. Responsio ad hanc difficultatem
est in Tho. ij. q. xxxij. ar. ij. Al
ber. in. ij. distin. xxxv. Quod odium est
peccatum mortale. Que conclusio probatur
tripliciter. Primo ratione. Secundo
auctoritate. Tertio figura. Ratione
duplici. Primo preceptionis. Secundo

Dñica quarta

contrariationis. Primo preceptionis. Una maxima est in theologia. Omne quod est contra preceptum diuini est mortale peccatum: sed odium discordia ac patriali tas est contra preceptum diuini. igitur et est. Quod sit contra preceptum per in utroque testamento. Primo in veteri Leuit. xix. Non stabis contra sanguinem proximi tui: Non gratias ultionem: nec memor eris iniurie ciuium tuorum: sed diliges amicum tuum sicut teipsum. Preterea Exo. xxiiij. Si videris asinum odientis te iacere sub onere non pertransibis sed subleuabis cum eo. Slo. interlinearis. Si preceptum est de animali plus de homine. Eccle. xxviiij. Relinque proximo tuo nocenti te: et tunc deprecanti tibi peccata soluentur. Secundo in testamento nouo Mat. vi. Scriptum est antiquis. Diliges amicum tuum: et odio habebis inimicum. Ego autem dico vobis. Diligite inimicos vestros: bene facite his etc. Super quo Criso. Qualem vis erga te deum esse. cum delictorum tuorum veniam possis: tales te exhibere debes his qui deliquerunt in te. Ille. Et a cano. de pe. di. v. c. fallas. Qui odium in corde gerit. sciat se veram penitentiam non posse pagere. Secundo ratione etc. Illud quod est charitati contrarium que est virtutis excellentissima est morale: sed odium est charitati contrarium vt ponit Tho. ii. ij. q. xxviiij. ar. i. Vnde apostolus. i. ad Cor. xiiij. Si linguis hominum loquar et angelorum: charitatem autem non habeam factus sum velut es sonans aut cymbalum tintillans. Et si habuero omnem prophetiam. et nouerim mysteria omnia. Et si habuero omnem fidem: ita vt montes transferam: charitatem autem non habuero nihil sum. Et si distribuero omnes facultates meas in cibos pauperum. Et si tradidero corpus meum ita vt ardeam. charitatem autem non habuero nihil mihi prodest. Ille. Vnde in hitus figuram gen. iij. Cain. quia odium habuit ad abel eius sacrificium fuerit reprobatum. Vnde patet conclusio. Sed

querit anima coram dubitans. Que sunt illa que odium generant et pacem turbant Respondet Egidius lib. de regimine principum. Et alij doctores. Quod sunt quattuor peccata. Primum est peccatum superbie. Secundum est peccatum auaritie. Tertium est peccatum luxurie. Quartum est peccatum inuidie. Primum etc. Quod patet tripliciter se. Primo angelorum. Diuisio ipsorum ortus habuit ex superbia luciferi. De qua Isa. xliij. In celum ascendam sed trinitatis et exaltabo solium meum et ero similis altissimo. Ex hac superbia vna pars illorum remansit in celo deum adorando humiliter. Alia pars in infernum fuit abiecta cum principe tenebrarum. Ex hoc propter superbiam regnum fuit diuisum. Vnde Apoca. factus est phis in celo michael et angeli eius pugnabant cum dracone et michael prevaluit: et preictus est draco ille qui vocabatur dyabolus. Ille. Vnde quod hodie non est pax. Quia quilibet vult dominari. Secunda est lex iudeorum. In. ij. Reg. xij. Dicitur quod Salomone mortuo Roboam eius filius dixit populo iudeorum qui querebat allearionem: a suo rege saluari. Ut hodie sunt. Minor dignus meo grossior est dorso Salomonis Ipse vos cecidit flagellis: ego vero scorpionibus. O superbia regis. Vnde dicit Cicero. i. de offici. Nichil est laudabilius claro viro: placabilitate et clementia. Ob quam superbiam regis diuisum est regnum in duas partes. Sed si queris quis misit regem in hanc superbiam. Respondet quod consiliarius iunior cui adhebat. relinquens illi sensum cum esset male factum. Vnde philosophus. vi. Ethic. Iuuenes non possunt esse prudentes: quia prudentia requirit experientiam: que multo indiget tempore. Ex hoc Romulus ceteros sapientes de populo elegit qui erant veterati quorum consilio respublica regebatur qui dicebantur senatores et patres conscripti. Senatores propter se

sus et maturitatis etatem: quasi se-
 niores. Patres vero conscripti ppter
 effectum. Quod sicut patres erant cir-
 ca bonum reipublice. Et hoc Alexander
 magnus. dum ad aliquod bellum per-
 gebat. non eligebat robustos corpo-
 retm. sed veteranos qui cum patre suo
 Philippo militauerat: et sic sapientia
 eorum de hostibus triumphabat. Un-
 de Cice. de senec. Non viribus aut veloci-
 tate corporis res magne aguntur: sed
 concilio grauitate et sententia. In hu-
 lus figuraz. Numeri. xi. Dixit dominus.
 Moyse. Congrega mihi de senioribus
 israel. vii. viros: ut sint iudices et magi-
 stri populi: et iudicent populum. Pra-
 ctica: quod nunc in consilijs sunt iuuenes
 colerici: fatui: imprudentes. Ex hoc
 respublice male se habet. Senes sunt habendi
 in reuerentia. C. de veteri iure. enu-
 l. Deo auctore. Tanta autem nobis anti-
 quitati habita est reuerentia ut nomen
 prudentium virorum taciturnitati tra-
 dere nullo patiamur modo. Ille. Et
 Lem. xix. Coram cano capite consurge
 et honora personam seniorum. i. Thi. vi. Se-
 niozem ne increpaueris. sed obsecra
 ut patrem. Sap. liij. Senectus enim ve-
 nerabilis est. Quando moritur senex
 plange. o fili. Ad propositum. Roboam
 ergo spreuit consilium seniorum. Un-
 factum est ut Jeroboam seruus Salomohis re-
 gnaret in hierusalem super. x. tribus.
 Tertia lex romanorum. Orosius li. vi.
 de Julio cesare. qui superbia sua voluit
 obtinere regnum et imperium. Un-
 senatus ei contradixit. Pompeius vero pro
 senatu arma suscepit pro republica: et
 ex hoc diuisi sunt adinulcem. Julius
 persecutus est eos: et victoriam contra
 Pompeium obrinuit: et factus est rex ro-
 manorum: et propter hoc tota ciuitas ste-
 tit per quattuor annos in diuisione in qua
 bus annis facta est effusio sanguinis
 terribilis. Quod secundum periculum et. Un-
 bella. Ab auaritia. Lucanus. Certa-
 men mouistis opes. Et Seneca. li. de
 quattuor virtutibus. Quietissimam
 vitam agerent homines in terra si hec
 duo verba a natura omnium res tollerent

meum et tuum. Ille. Un- discordie. Un-
 lites in palatio. Aduocati procurato-
 rea. Certe ab hac. Probat duplici lege
 iudeorum et romanorum. Primo iudeo-
 rum. Seneca. xij. de Abraham et Loth: qui
 erant amicissimi: propter diuitias et au-
 aritiam diuisi sunt ab inuicem. Quod
 bone familie in presentia se diuidunt
 et funditus vadunt. Quod ut dicit La-
 ctantius. Primo lib. c. iij. Quicquid enim
 capit diuisionem: et interitum capiat
 necesse est. Et ipse. Lu. xi. Omne res-
 gnum in se ipsum diuisum desolabitur.
 Quod secunda lex romanorum. Titus liuius li-
 bro 6 origine urbis. d. Quod nobiles
 romani expulerunt unam partem a roma
 et ipsi ad inuicem diuiserunt agros et pro-
 prietates expulsoz ab urbe. Unde ex-
 pulsi tantam iniquitatem sustinere non va-
 lentes ad arma sunt concitati ex utra-
 que parte. Et sic diuisiones et lites facte
 sunt in roma et vastationes domo-
 rum: et possessionum sanguinis effusio
 Unde multa milia sunt interfecta.
 Un- hoc Clama Ab auaritia. Ex hac
 procedunt vitia sacramenta falsa. Quod Ter-
 tium periculum est. Lactantius. iij. Nulla vepe-
 mentior causa quam unius femine a multis
 maribus appetitio. Inuenalis. Nulla
 fere causa est in qua non femina lites non
 mouerit. Probat in duplici lege. Pri-
 mo iudeorum. Iudicum. xx. de leuita. qui
 erat de tribu beniamin. cum esset in Sa-
 baon cum uxore sua: hospitatus est cum
 da amico suo. Sabaonem eam ceperunt
 quod pulchra et violauerunt: ex quo dolore
 mortua est. Vir autem eius posuit eam super
 asinum: et in Betel reuersus: vindictam pe-
 tet per singulas tribus. Un- interfecti sunt
 quinque milia. Secundo in lege grecorum
 Achilles grecus visa polixena tam
 pulchra in eius amore captus. post
 multas stultitias ab illa occisus est.
 Preterea Paris in greciam uenit du-
 xit secum helenam de grecia in troiam
 Unde ex hoc tota grecia commota est
 contra troiam contra quam uenerunt
 Et sic armatis mille et ducentis nauibus
 troiam potenter obsederunt.

Dñica quarta

Unde tot mala in rerum natura. fuci-
ceruse: cantilene: nigromantie & hinc
Vere ab hac: Unquidā. Ne misero ius-
uepi qui stat subiecto amou. ¶ Quar-
tum po m qd pacem dissipat: est inui-
dia. Valerius li. iij. Nulla est tam mo-
desta felicitas. que malignitatis den-
tes vitare possit. Unde tot dissensio-
nes in populis. Inter artifices in om-
ni arte. Ab inuidia. Probatu r dupli-
ci lege. Primo iudeoz. i. Reg. xvij.
Cum populus daret laudem Dauid.
dicens. Saul percussit mille: & dauid
decē milia. Amicitia que erat inter
Dauid & Saul versa est in odium ita
q̄ querebat eum interficere. Secūdo
lege romanoz Valerius li. v. c. iij.
di. q. M. Coriolanus romanus ex in-
uidia bānitus est apud Volscos Pro-
pter quod maxima discordia inter eos
et senatus fuit. Unde ex hoc Coriola-
nus venit contra romam cū exercitu
terribili et cum maximo romanoz ter-
rore: s; ex nutu matris pax fuit sacra.
O quis enarraret mala q̄ ex hac emer-
gūt Propter q̄ omnino tollenda est.
¶ Scdm dñ rē. Quattuor sūt maligni-
tates huīus vstij odij et discordie
¶ Prima est naturalis legis contra-
rietas.
¶ Secūda ē hūani cordis obduratīa.
¶ Tertia ē crudelitatis inductīa.
¶ Prima est rē. Tho. i. ij. q. xix. Lex
naturalis est regula natural' rōnis di-
rectīa hūanoz actuum. Observator
autē hui' legis est homo. De quo phi-
losofhus. i. Pol. homo est optimū sia-
lium segregatus aī a lege & iusticia
est pessimuz. hec lex clamat alta voce
Quod tibi non vis fieri: alteri ne fa-
cias: & e conuerso. vt dñ di. i. c. i. Et di.
ix. Sana. Et. x. q. i. c. Placuit. Ad pro-
positum. Si esses in odio cum aliquo
velles pacificari. Et si per vis ince-
deres: Velles saturari bona vita so-
cie. Velles q̄ respiceret oculo gracio-
so: & te alloqueret. Et tu fac similiter
socie. De hac lege naturali illustrati
pagani. Jus ciuile. ff. de legatib'. l.

Questanti. Cum inter hoīes cogni-
tionē quandā natura contraxerit. q̄s
est hominē homini insidiari nephas
esse Ad practicā Sum' oēs in natura
canformies: ideo debet esse adinvicez
amor. Or vt dicit phīs vij. Ethī. Si-
militudo est causa amicitie. Sap. xij
c. Omne sial diligit sibi simile Sumus
omnes ab vno patre generati et ma-
tre Adam et eua Ab vno patre spūali
De quo Math. vi. Pat' noster qui es
in celis Mat. xxij. Unus est esū pater
vester qui in celis ē. Omnes autē vos
fratres de hac lege fuere illustrati pa-
gant qui sui s inimicis veniam dede-
runt. Vide Vale in. v. lib. c. i. Rubrica
de clemētia romanoz. Ubi ponit cau-
sam quare romani magnifici sunt ap-
pelati: qz prout fuerūt in danda venia
inimicis suis. O animi generosi qui in-
ter ceteras eoz virtutes fuere huma-
ni Ad sunt exempla q̄ plurima. Pri-
mo induxit exempluz Pompeij. Emu-
li regis Armenie nomine Trigamis
cū habuisset victoriā ipius ipm redu-
xit in patriā suam honorifice. Preter
ea exemplū de Lucio Paulo: qui fuit
dux romanoz audiens Persarum res-
gez victuz ad se adduci fecit que sem-
per habuerat infectum. occurrit ei cū
ornamentis decoratus romani impes-
rij curuatūqz ad genua dexterā por-
rigens eleuauit. & in tabernaculum
suū introduxit. et eum in solio suo ses-
cum sedere fecit di. Sicut egregiū est
hostem coartare: ita laudabile est in-
felici misereri. Preterea August. epi-
stola ad Marcellinū de tulio cesare re-
fert q̄ tate memorie fuit q̄ nihil soles-
bat obliuisci: preter iniurias Et cū se-
mel caput pōpei emuli sui eēt ei pre-
sentatū amare fleuit. d. Non placet
mihi vindicta: sed victoria. Si pagani
hoc egerūt plus xpiani. Valerius in.
v. humanitatis Dulcedo barbaroz
in genia penetrat. Et Augu. i. d. ciui.
dei. Propriuz romanorum fuit parce-
re subiectis & debellare superbos.
Acceptaqz iniuria ignoscere q̄ ple

qui malebant. Ille. vñ patet p̄ma ma-
lignitas. ¶ Secda dicit r̄c. Ber. li. de
p̄sideratione ad Eugenū papā. Cor-
durū est. qđ contritione non scinditur
pietate non emollitur p̄cib⁹ nō flecti-
tur: minus non cedit: flagellis indura-
tur. Quinq; conditiones sunt cordis
puri. Prima conditio Contritione nō
scindit: quia tales non dimittunt par-
tes. non consentiunt: non se cōmunicant
r̄ sic desperati ad infernū vadunt. qz
dimittunt filijs malū exemplū dimit-
tunt arma in domo: et gladios sāgui-
nolentos: lanceas. Secunda conditio
pietate non emollit. Tales non hñt
pietate: imo inimico adducunt dupli-
cia. O talis est infern⁹ male faciat ei
deus. Talis fuit impietas iudeoz ad
Pilatus. Ecce rex inquit vester. Cla-
manere. Tolle euz crucifige. Tertia
conditio p̄cibus non flectit. Non pre-
dicationes non p̄cepta amicorū possūt
flecti. Si tamen p̄mittunt nō seruāt
Nulla gens infidelior talibus. Nul-
lus confidat de p̄missione partiali-
um: q̄uis ore p̄mittant in corde ha-
bent diabolū. Eccl. xij. Nō credas ini-
mico tuo in eternū. Et puerbiuz. De
inimico recōsillato nō confidas. Ascu-
lami omnes iurauerunt p̄ signū cru-
cis nunq; tenere partes. In paucis
diebus iuramentuz fregerunt. O gēs
perfidā. O dyaboli. Quarta conditio
Minis nō cedit dei aut sanctorū. Ne-
minē timet odiosus. Exemplū illius
patris de quo Eusebius de p̄paratio-
ne enā. q̄ duos fratres ad inuicē liti-
gantes de lacu aque cū nō posset eos
quietare totā aquā conduxit cum ba-
culo per desertuz in sui ignominiam.
Quinta conditio. Flagellis indurat.
Indurantur corda talium vt nullo pa-
cto velint remittere. De tali odioso.
Job. xli. ca. Cor eius indurabit quaz
si lapis. In mōre vercellensi. Cuz ter-
ra esset turbata partialitatibus ma-
ter. abscondit duos filios suos sub ve-
gete ventens partialis in presentia
maris accepit filios r̄ vnū in aerem

piecit r̄ ipm cū gladio recoligebat. r̄
postea piecit in murū. Aliū cepit r̄ po-
suit pedes sup eum r̄ euz gladio p̄ me-
diū scidit r̄ in faciem matris piecit.
¶ Tertia dicit r̄c. Adeo est graue pec-
catū q̄ nulli parcat nō fratri: non ami-
co. Senef. iij. Et odio Caym occidit
fratrē suū. Sen. xxxvij. Filij iacob ex
odio fratrē suū. vendiderūt hysmaelti-
tis. iij. deu. r̄ forti⁹. Ex odio pharise-
orū xps occisus est. Vere lācea longi-
ni nō fuit ita amara. vt cor odiosi. Illis
trāssodit corp⁹ mortuū xpi. Odiū aut
hominē viuuz. Non est tāta maligni-
tas in feris vt in odioso. Vñ Aug. xij.
de ci. dei. Nō em̄ intra se leones: aut
intra se dracones: qualia hoies intra
se bella gerunt. Ille. Aialia post bella
ad pastuz vadunt. Eccl. xxvij. Vola-
tilia celi post conflictū ad sibi similia
conueniunt. Sed odiosus nō. Sz eue-
nit illi vt sicut ē durus in dimittēdo:
ita ei deus in remittēdo. In euāge-
lio. Sic em̄ pater vester celestis fa-
ciet vobis si non remi. r̄c. O socie ad
capituluz veni. Dic pater noster: vsq;
ad illud Dimitte nobis r̄c. Orationē
contra te facis non p̄ te. Vñ Cris. Si
iniurīā nō dimittis q̄ tibi facta est: nō
orationē p̄ te facis: sed maledictionē
super te inducis. Quarta est r̄c. Non
est gñatio ita fatua sub celo: vt sunt
partiales. Dicunt Johānez baptistaz
gibellinum. Quia digito ostendit. Ec-
ce agnus dei. Johannez euangelistaz
guelphum. Dicūt eccliam guelphaz
Imperatorē gubellinuz. Et sic se ad
inucem ciuitates se despiciunt: et
mortales. Ex hac fatuitate ciuitates
r̄ castella destruūt ur. Unde Tullius
lib. de. ami. Que domus tam stabilis
que ciuitas tam firma: que non odijs
funditus possit enerti. Ille. Cur deso-
lata est roma. Certe: vt habet Aug.
in pluribus locis de Ciui. dei propter
ciuilis bella. Ad sunt ciuitates italie
O bononia mater studiorū. O ianua
regina maris. O parma. O placētia
O assisium. O viterbium. O alie ciui-

Dñica quarta

ates que discordijs et partialitatibus
dedisti locum. Ubi est gloria vestra.
Plangunt mentia. Palatia ruinata
Uere inia salustij verificatur in cate-
linario. Concordia parue res crescunt
discordia maxime dilabuntur. Unde
patet secundum.

¶ Tertiu dicitur et. Inducimur ad
dumissionem huius odij et iniuriarum
secundum doctores quadruplici rone

¶ Primo rone preceptionis.

¶ Secdo rone fructificationis.

¶ Tertio rone exemplificationis.

¶ Quarto rone flagellationis.

¶ Primo rone et. Quadruplex lex.
Prima diuinalis. Quid dicit o Jesu.
Johannis. xv. hoc est preceptum me-
um vt diligatis inuicem sicut dilexi
vos. Et Mat. xvij. Petrus ad Iesum
dixit. Quotiens peccabit in me fra-
ter meus. dimittam ei vsq; septies.
Respondit ei. Non dico tibi vsq; septi-
es: sed vsq; septuagesies septies id est
quotiens quotiens. Secundo de pcepto
legis canonicalis. Ambro. xi. q. iij. c.
Archiepi. Sine concordia spernit de-
us cuncta. Si faceret homo omnia bo-
na: ex alia parte odij haberet: nihil
agit. Tertio de pcepto legis ciuilis.
ff. de officio. l. Congruit. Congruit bo-
no et graui presidij curare vt pacata
et quieta sit puincia: quam regit. Et
C. de veteri iure enuclando. l. Deo au-
croze nostrum gubernante imperium
qd nobis a celesti maiestate traditum
est et bella feliciter peragimur et pace
decoramus et statum rei publice su-
stentamus. Ille. Contra pretores et.
Quarto precepto legis paganalis.
Demosthenes in oratione ad Alexan-
dram. Cum enim vincamur a dijs in
omni munere: sola clementia est que
nobis deos reddit equales. In. iij.
Ethicorum. Est seruile posse et velle
vindicare et obliuisci magnificum.
O qd est magnificum. Seneca. Si ma-
gnanimus fueris nunq; reputabis ti-
bi iniuriam fieri.

¶ Secundo ratione et. homo conse-

quitur remissionem peccatorum et
paradisum. Unde Thomas. ij. q. ques-
tione. xxv. dicit qd plus est meriti dili-
ge inimicu qd amicu. Quia ex maiori
charitate pcedit: cui sit contra natu-
ra. et nil gratius pot deo fieri qd inimi-
cu diligere. Exempu Johannis Guilber-
ti q educto ense duz insequeret inimicu
et ia cepisset et ille flexis genibus p me-
rita passionis xpi orasset veniam. Veni-
as inqt ad crucifixu: vt videam vru ve-
lit tibi parca. Cuiq; ambo ante figu-
ra lignei crucifixi essent: et Johanes
interrogaret an tibi tale donum gra-
tum esset. Inclinauit se lignum cas-
puit: et ambo ad deum sunt conuersi.

¶ Tertio rone et. Triplex exemplum.
Primum paganorum cum esset Dioge-
nes mire opinionis in populo. qdam
dixit ei. Multi dicunt mala de te. Re-
spondit. Ne cures. Opz sapientiam
ab insipientibus ferri. O verbus gra-
tiosum. Secdm exemplum sanctorum. De
stephano qui dixit. Ecce video celos
aptos. Dne ne statuas illis hoc peccatum.
O Lucia. O katherina mar-
tyr. O Agatha qd fecisti de vris in-
iurijs. Vere deum pro illis orauimur
vt illis parceret. Et tu o maria cum
videbas filiu tuum male tractari: las-
tus aperiri: tu preem exorabas vt eta-
pceret. Tertiu exemplum est iesu xpi: qui
in tormentis positus: dixit pfi. Luce.
xxij. Pater ignosce illis. Super quo
Bern. super Can. ser. lxij. flagellatus
cessus spuis coronatus: clavis con-
fossus: opprobrijs saturatus: patibus
lo affixus: Inmemor tamen omnium
dolorum dixit. Pater ignosce illis: quia
nesciunt quid faciunt. Pater amantissi-
me: pater benignissime. Ubi dicit
hiero. super Naum pphetam: qd hoc
verbus fuit tante efficacite in auribus
iudeorum. Qd circa. v. m. iudeorum audi-
to hoc verbo ad xpm sunt conuersi.
Unde pter tertia ratio. ¶ Quarto ras-
tione et. Unde tot flagella: vt caris-
sime: guerre: infirmitates: et alia qd
plurima. Certe quia non est pax sed

odia: q̄ diuinam iraz pronocant. Ad
 tibi offendo tali figura: que est beati
 Vincentij De quodā rege qui ciuita-
 tem quandā edificauit pp̄ijs s̄ipti-
 bus. Un̄ misit in ea rusticos ⁊ eos no-
 bilitauit: faciēs eos ciues possessio-
 nes ⁊ alia bona eis tribuens. Petēs
 ab eis pactuz vt omnino non haberēt
 contuberniū cū inimicis suis. S̄ in
 fra paucos dies fecerūt regi sex tra-
 dimenta. Primuz qz fidez regi frege-
 runt de omnib⁹ non fuādo. Scdm̄ quia
 ipm̄ cū balistis expulerūt ext: a ciui-
 tatez. Terciu qz ambassiatores regi
 occiderūt. Quartuz qz reginaz indu-
 metis suis nudauerunt. Quintum qz
 eius filias septez violauerūt. Sextuz
 qz filiū q̄ regnare debebat diuiserūt
 ipm̄ in duas ptes: ⁊ sic regi miserunt
 Vidēs aut̄ rex hoc turbat⁹ est valde:
 et capitaneum misit q̄ oēs occidit q̄
 nec gallus nec gallina ibi cantabat.
 Notate h̄ba. Moral. Iste rex est de⁹
 pater. Apo. iij. Rex regū ⁊ dñs dñans
 rum. fecit ciuitatē. i. eccliaz ⁊ fidez
 nfam. In ea posuit nos faciēs nos ci-
 ues p̄ baptisimū. Sed mali xp̄iani fa-
 ciunt regi sex tradimenta. Primuz qz
 fidem in baptisimo frāgunt. Veni ad
 capitulum o xp̄iane. Sacerdos in in-
 gressu ecclesie dixit. Quid petis? Re-
 spōdet compater: fidez. Et sacerdos.
 Quid tibi prestat? Respondet vitam
 eternam. Et sacerdos iteruz replicat
 dicens. Abrenuncias sa hane. Re-
 spōdet abrenuncio. Practica. per om-
 nia pctā. Abrenūcio supbie inuidie:
 ire. Et nihil facis o homo. Scdm̄: qz
 extra ciuitatem cū blasphemijs eijci-
 unt ipsuz deum. O quot blasphemie.
 Quale castrū: villa: ciuitas: vbi non
 vituperet nomē dei. Unde pi⁹ papa
 ad Thurcū. Confusa sunt omnia ⁊ tur-
 bara. Blasphema tur deus: nullus ti-
 mor: nulla legum reuerentia. Ter-
 cūz: quia occiderunt ambassiatores
 id est predicatoros q̄ hodiernis tēpo-
 ribus non audiuntur: sed potius fa-
 bule cana denti Apostol⁹. Ad fabu-

las cōuertent. Quartuz: qz reginam
 id est eccliam militatez nudauerunt
 O flatu ecclesie quō hodie stat ecclia
 Bons pauper ⁊ religiosoz ⁊ conuen-
 tuuz vadūt in equos et canes. De il-
 lo prelato cardinali q̄ sex mille dus-
 catos expendit omni anno circa ca-
 nes: ⁊ eoz seruitores. o de⁹. o graue
 pctm̄. Alia bona in comedēdo. O pie-
 tas nunc nuda remāsit misera ⁊ spo-
 liata male stant altaria omnia desola-
 ta. Quintū: qz filias violauerūt. i. do-
 na spūssācti: inter q̄ sc̄ipuz est timor
 dei. De quo ps̄. Intuz sapiētie est ti-
 mor dñi. Un̄ tot mala. Quia nō est ti-
 mor dei añ oculos hoim. Sextum: qz
 filium q̄ regnare debebat diuiserunt
 in duas ptes. O ciues mei audite me
 Diuiserūt in ptem guelfam ⁊ ptē gi-
 bellinam. O fides catholica: quomō-
 male tractaris. Ex hac diuisione om-
 nia mala euentunt Olee. x. Diuisum
 est cor eoz: nunc Interibunt. Contra
 apostolis ad Ephes. iij. Una fides.
 vnum baptisma. vna ecclia. vnus de-
 us. Etiam viuat placētia: guelfo gi-
 bellino. Clama. viuat fides viuat ie-
 sus xps̄. viuat paradisus. Ex hac diuis-
 one sequunt destructiōes ciuitatum
 occisio hoim. Unō Pius papa r̄sum
 habuit a turcho. Quod non timebat
 xp̄ianos: quousqz regnabat inter eos
 hoc h̄bū guelfo ⁊ gibellino. Et cū di-
 cerēt ei sui barones. Illuſtissime pn-
 ceptō tota xp̄ianitas se cōtra vos mo-
 uet. Respondit vni ex illis. Apphen-
 de fasciculū sagittaz ⁊ frange. Pro-
 bavit: sed minime potuit. Itē tenta-
 ut: sed non potuit. Ite autē eas ap-
 prehēdit vnā post altā: et eas fregit.
 Sic faciā inquit de xp̄ianis vnū post
 alium eos frāgam: qz non sunt vnū.
 Practica. ppter discordias ergo ve-
 niunt mala oia. O tinctores parate a-
 trum colorem. Qz cito veniēt dies in
 quibus filius fugiet patrez filia ma-
 trem: amicus amicu: vicinus vicinu.
 O Italia plange. O Italia nime. O It-
 alia caue ne propter discordias tu-

Feria secūda.

as in te desinat ira dei. Vocauit ipse te multis annis: dotauit aplis bñficiis. Misit ad te pdicatores suos. Terruit te signis & pdigijs. Sensisti terremotus. pestilentias. et sterilitatem grandē. Cōminatus est tibi deo. Sic Certe hoc fecit: vt induceret te ad penitentiam. Et tu in dies durior sis in peccatis & malicia pseuerādo. O Ita illa decora. O regio diuitiarū plena. Noli contemnere deū. noli exacerbare maiestatem eius. Sed reuertere ad dñm deū tuum penitēdo de peccatis tuis. Qd si egerimus. rē.

¶ Feria. ij. quarte hebdomade quadragesime. De ludis fortune.

Auferte ista

hinc Jo. ij. c. ¶ Erat ppe pascha iudeorū & iesus ascendit hierosolymā. In tribus solēnitatibus in anno tenebant puenire in hierusalem: videlicet in pascha. in penthecost. in festo tabernaculorū. vt dicit Exodi. xxiij. Ascendit autē iesus ad festum pasche. Et inuenit in tēplo oues & boues: & colūbas: & mercatores q̄ talia in tēplo vēdebant. Turbat⁹ iesus fecit flagellus de funiculis: & oēs eiecit de tēplo. his autē q̄ colūbas vendebant dixit. Auferte ista hinc & nolite rē. Sed q̄re placabiliter eiecit vendentes colūbas. Rñdeo q̄ hoc egit rōne significati: non rōne colūbe. Spiritus sanctus designat per colūbam: per tres conditiones q̄s habet. Prima: q̄ habet gemitū p cantu: sic sp̄s sanctus facit p̄tōrē gemere. Sc̄da: q̄ sine felle: sic sp̄s. s. Sap. xij. O q̄ bonus & suavis est sp̄s tuus. Tercia: nificat in foraminib⁹ petre: sic spiritus. s. in lateribus xp̄i spem ponere facit hominē. rē. Videntes talia pharisei: indignati dixerūt. Quod signū ostēdis nobis. s. q̄ potestate hec facis. Rñdit

iesus. Soluite templum hoc. Soluite. i. soluetis. Non est x̄bum inductum ad faciendū: cum fuerit simplex malum ex pte iudeorū: sed est x̄bū de uinciatuum quod erat p ipsos siendum. Soluite. i. soluetis. Q̄ in passione xp̄i: fuit anima soluta a corpe. Et in tribus diebus excitabo illud. Nō dicit post dies tres: q̄ christus nō fuit mortuus p tres complete: s̄. xxxij. horis. Dixerunt ergo iudei Quadraginta & sex annis edificatum est templum hoc: & in tribus diebus excitabis illud. hoc dicūt iudei esse impossibile: si resurrexerunt: si resurrectionem sui corporis dixisset aperte. Q̄ difficilius est resuscitare mortuum: q̄ tale edificare templū. Et iudei non loquebantur de templo edificato a Salomone quod fuit constructum in. vij. annis: vt dicit. iij. Reg. vi. sed de templo edificato post captiuitatem babilonicā. Ille autē dicebat de templo corporis sui. Ac si dicat. Vos queritis signum de mea potestate: et ego dico vobis: q̄ si corpus meū dissolueritis per mortē: ego illud resuscitabo per meam virtutem. Unde multi crediderunt in eū: videntes signa & prodigia que. rē. Applica. De ludis fortune predicabimus hodie. De q̄bus sunt. iij. vidēda mysteria. ¶ Primum: d̄ distinctionis. ¶ Sc̄m: d̄ abominationis. ¶ Tercium: d̄ punitionis. Primum. rē. Secundū Tho. iij. dist. xvi. q. vlt. i. arti. i. Ricardus. iij. dist. xvij. Archi. ij. per Robertum holcot. super Sap. Albertum in. iij. dist. xvi. Duran. ij. sen. Triplex est ludus. Et fm hanc distinctionem p̄t ludus cognosci quando peccatum est. ¶ Primum est proueniens ex magna deuotione. ¶ Secund⁹ est proueniens ex humana recreatione. ¶ Tercius est proueniens ex dyabolica suggestione. ¶ Primum. rē. de quo in ps. Omnes